

HADRIÁN

pondělí 21/6/2021

REGIONY
MEZINÁRODNÍ
DIVADELNÍ FESTIVAL
HRADEC KRÁLOVÉ

www.festivalregiony.cz

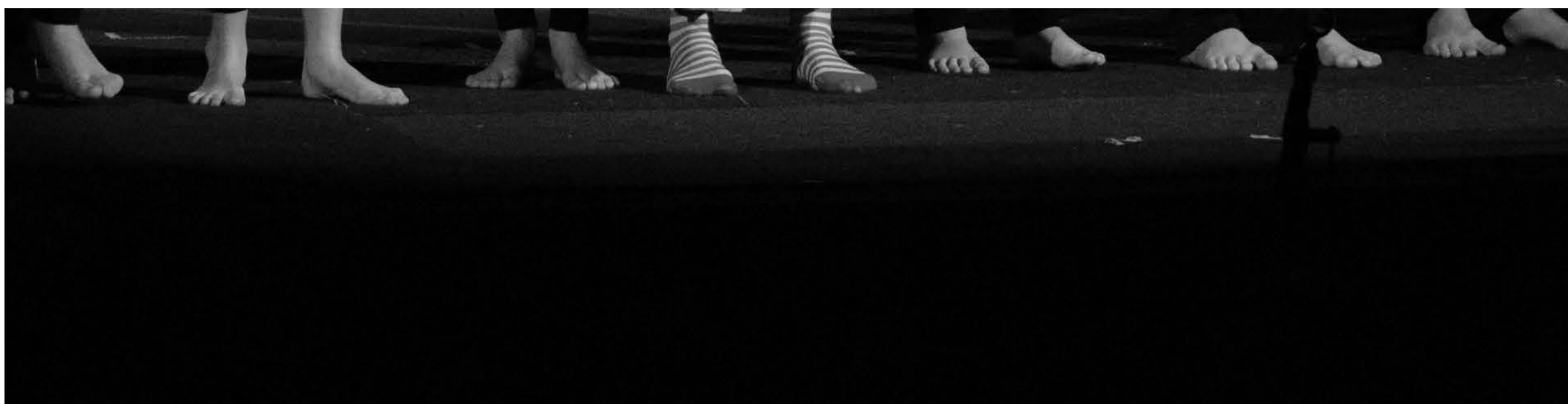
Oficiální zpravodaj
divadelního festivalu Regiony

DIVADLO BEZE SLOV BOURÁ HRANICE MEZI
SLYŠÍCÍMI A NESLYŠÍCÍMI

JAK SE MAJÍ REGIONY BUDĚJOVICE, JIHLAVA
A ÚSTÍ NAD LABEM?

DAMÚZA DO CENTRA POZORNOSTI PŘESOUVÁ
DIVADLO PRO BATOLATA

OPAK POHÁDKY NA DOBROU NOC (RECENZE)

Světla zhasínají, peřina kryje děti od chodidel až po uši, táta spokojeně odchází z pokojíčku. Ale takhle jednoduché uspávání nebývá, a taky že ne. Dvojici sourozenců se ještě nechce spát a v následujících desítkách minut se roztáčí kolotoč, jak tak navýsost nudnou činnost, jako je spánek, co nejvíce oddálit. Dynamika sourozeneckého vztahu se přitom různě přelévá, chvíli spolu děti válčí, dělají si naschvály, aby se vzápětí spojily proti děsivému strašidlu, jindy se snaží navzájem se pobavit či zaujmout. Režisérka Veronika Poldauf Riedlbauchová všem rodičům i dětem důvěrně známou základní situaci rozehrává v žánru němé pohybové grotesky. Petra Cicáková a Luděk Smadiš v energické klauniádě dokazují, že ansámbl Divadla Drak obsahuje skutečně všestranné talenty, kteří si svou pohybovou zdatností nezdají s profesionálními artisty. Kotrmelece a gymnastické kousky pointuje podařený timing, který podtrhuje hudba Jana Čtvrtníka. Tvůrci jemně pracují s dětskou imaginací v jednotlivých výstupech, které jsou srozumitelné i pro velmi malého diváka, který za to divadelníky častuje bujarými reakcemi. Kromě pohybových kreací využívá inscenace *Do hajan* i principů stínového divadla a práce s předměty. Vzhledem k divácké adrese a zvoleným prostředkům si tak vystačí zcela beze slov. Rámec nabízí mnoho drobných rozehrávek, aniž by došlo k výraznému vyšinití z tempa nebo ztrátě dětské pozornosti. Stejně jako se dětské hry obejdou bez pravidelné struktury, i zde se nálada různě mění a jeden nápad střídá druhý. Jediným úsekem, který se spoléhá již na určité kontextové znalosti spíše než na základní emoce, pochopení situace nebo groteskní komiku, je scéna s iglú a sjezdovkou, která je sice obrazově působivá, ale příliš dořečená a narušuje tak komunikační kód, který herci se svými diváky do té doby navázali.

Chtělo by se napsat, že *Do hajan* je jednoduchou hříčkou na každodenní téma ve výtvarně čistém provedení. Jenže by to byla velká křivda. Právě to, že všechny pohyby působí jednoduše, že hudba přesně komentuje dění na jevišti a kouzla se světlem dokážou scénu, jíž dominuje velká postel, v mžiku různě proměňovat, to vše svědčí o tom, že se za *Do hajan* skrývá pečlivá práce, kterou tvůrci nepotřebují vehementně exhibovat, ale oddaně ji vetkli do soudržného a zábavného tvaru. Jistou nevýhodou by však mohlo být, že po návštěvě představení se chození na kutě může ještě protáhnout – z tohoto úhlu pohledu by rodiče neposedných dětí měli svou návštěvu DRAKu ještě zvážít.

Veronika Švecová

GLOSA VČEREJŠÍHO DNE

Dítě na festivalu. Redaktor s potomkem na ramenou cestuje do tropů k divadlu. Se zpěráženou krční páteří usedá do Draka na představení *Do hajan* a je rád, že se následník trůnu směje a nebrečí a neemigruje. Následuje soustava dalších divadel, která by těžko bez dítěte navštívil, protože přece žije alternou nebo aspoň takzvaným vysokým uměním, a ne inscenacemi pro deset měsíců až tři roky. Seznává překvapeně, že to není svět k zahození, že běhat do kolečka s tanečníkem, co mu Myšlenky létají, není tak úplně zlé. Ne tak skřítek, který zarytě kroutí hlavou, že ne, že běhat nebude. Redaktor-rodíč se může přetrhnout a jde ovládnout katalánské skřítky. Podaří se mu dostat kuličku do cíle na třech stanovištích, při koukání na odměnu v kukátku se ale musí se skřítkem pít: „Teď já.“ „Ne, teď já.“ „Ne, teď já!“, než to zhasne a jde se dál. Z hodiny montypythonovského Skeč kabaretu zvládne malý Nero překvapivě tři čtvrtiny bez hlesu. Pak přijde hles a je třeba rychle emigrovat. V noci se zdá, že dítě spí. Tak jde redaktor pařit s chůvičkou v kapse. Po pár minutách chůvička přeřvává česko-irské punkery v Lodivadle. Konec. Jde se spát. Zítra se jede znovu. Dítě na festivalu.

Dominik Melichar

19:30 Divadelní stan

CAN'T BUY ME LOVE! ANEBO JO?

Sára Arnstein je divadelní tvůrkyně, spoluzakladatelka divadelního uskupení Ufftenživot a režisérka inscenace *This is not a love song*.

Z čeho pramenila potřeba se věnovat zrovna milostným písním?

Prvotní impuls byl pro mě, když jsem četla komiks od švédské autorky Liv Strömquist – přeloženo by to bylo asi jako *Pocity prince Charlese*. Tento feministický komiks pojednává o milostné lásce a stereotypch, na kterých stojí manželství, předkládá historii a jednotlivosti, na kterých funguje patriarchální společnost, vtipně a s cynismem. Název knihy naráží na někdejší rozhovor při příležitosti zasnub prince Charlese s Dianou a on okomentoval příspěvek moderátora „vypadáte hodně zamilovaně“, slovy – „ano, ať už láska znamená cokoli“. Tak v tomto komiksu autorka vtipně popisuje toxicitu v našich vztazích a vtipně k tomu využívá v jeden moment popový průmysl a hraje si s texty různých interpretů a následně jim vymýšlí pravděpodobný příběh a pozadí. A mě začalo fascinovat, co všechno je vlastně v písních, které posloucháme od mala, obsaženo, jak ty písně vznikají, jaký mají záměr a jaké stereotypy se neustále objevují a také kolik toho v nás je, jak se do nás všechno vpíjí, protože hudbu prostě všichni od mládí posloucháme a prožíváme, identifikujeme se skrze ni, obzvláště pokud se jedná o milostnou píseň. Tak s tímto impulsem jsem nad tématem začala na začátku přemýšlet, celým procesem se samozřejmě záměr ještě trochu posunul. Například jsem si poříдила knihu *Love songs* od Teda Gioi – o historii milostných písní.

Lze vůbec o nějaké hudbě prohlásit *This is not a love song*?

To je vtipné, to jsme v jedné fázi zkoušení řešily a hledaly, co není o lásce... a dělaly si srandu z toho, že například píseň „což takhle dát si špenát“ přece není o lásce, ale nakonec jsme došly k závěru, že ano, protože je to o lásce ke špenátu. To je za mě v podstatě odpověď. Myslím, že nejde o selekci, ale spíš o úhel pohledu, ve všem se dá najít vábení, pocit nebo sentiment, vzpomínka.

V představení je zmínka: „Darwin řekl, že všechny písně jsou o lásce.“ Je jasné, že když žil Darwin, asi neměl ponětí o současné popkultuře, ale pokud přihlídneme k jeho dílu o původu druhů – že jako lidé bojujeme o přežití, množíme se, sex je něco nezbytného – tak z pojmu láska můžeme odlepit romantiku a jsme v podstatě u současné popkultury, které vládne „sex symbolství“. Možná zabíhám do moc velkých podrobností, ale chci tím říct, že nejde o to, jestli opravdu všechny písně jsou o lásce, ale o to, s jakou motivací ty všechny písně vznikají, co nás k tomu vede a co předáváme dál, jakou kulturu tím vytváříme. Možná ve skutečnosti o lásce je hodně málo písní.

Jaký love song je tvůj nejoblíbenější?

To je stále těžká otázka, i když jsme si ji během procesu všechny pokládaly a na základě toho zkoušely... Asi ta nejzásadnější je ta nejaktuálnější – *Senza un perché* (Nada). Ale samozřejmě bych mohla vyjmenovat x dalších skvělých písní, se kterými se mi poji hodně intenzivních zážitků...

Bylo něco, co vás při práci na inscenaci zarazilo?

Jojo, přesně, hodně se proměňovala podtémata, kterými jsme se zabývaly, a pak nás to organicky zavedlo k výsledku. Možná teď budu dělat spoiler, ale to nevádí. Zabývaly jsme se v představení dost kostýmy, řešily jsme ženskou obnaženost, sexismus, že v podstatě to, co je na hudebním průmyslu hrozné, tak je paradoxně hrozně lákavé, fascinující, ohromující, všechny show, koncerty, absurdní převleky, prdele, prsa, nepohodlí atd. Že i my se musíme ztotožnit s tím, že nás to ohromuje, i když pod tím vším samozřejmě můžeme vidět všechno to, proti čemu v životě bojujeme... takový dualismus.

Ve své tvorbě často volíte pohyb jako vyjadřovací prostředek. Co vám tento způsob práce nabízí?

Myslím, že jsme jako společnost postaveni na inteligenci a s inteligencí je spojené slovo, myšlenka, informace, intelekt. Mnohdy zapomínáme na to, co existuje samo o sobě jako nositel informace – bez tohoto slova, že máme tělo, které je schopno komunikovat, vyjadřovat, sdílet. Divadlo je k tomuto účelu skvělý prostor, místo a čas, kde můžeme sdílet nejen informace, ale prostřednictvím našich těl vytvářet metafory a navzájem se ztotožňovat skrze abstrakci, přirovnání, mimesis než pouze nabízet a přijímat informace. A samozřejmě to funguje i naopak, s tím si taky rádi hrajeme – jak může tělo být konkrétní a slovo abstraktní. Tělo je ohromně inteligentní organismus, se kterým se dají dělat divy. Pro mě je pohyb a fyzikalita neoddelitelná součást divadla, scénického vyjádření, stejně jako slovo, nebo světlo, zvuk, objekt, atd.

Veronika Švecová

16:00 Městská hudební síň

15:00 Studio Divadla Drak

DIVADLO BEZE SLOV: BEZ OBAV VSTUPTÉ!

Nejenom Klicperák, Drak či Jesličky divadelní Hradec Králové jest, Thálii může se mnozí další klaní. A jedna z jeho nepochybných ozdob, jež hra-decké kulturní spektrum kontinuálně obohacuje již přes dvacet let, zkrášlí program Regionů právě dnes. Divadlo beze slov je soubor, slučující studentstvo Vyšší odborné školy, Střední školy, Základní školy a Mateřské školy v Hradci Králové pro studenty a žáky se sluchovým postižením. Jeho náplní je divadelní spolupráce sluchově postižených a slyšících studentů, rozvoj pohybové kultury a její osvojení. Soubor pracuje nejen s pohybovými technikami, ale i s individuální jedinečností a charakterem každého z herců. Při kolektivní práci má prostor invence všech zúčastněných. Příroda sice hercům nedopřála slyšet, zato je mocně obdařila jinými schopnost-

mi. Za předpokladu, že si člověk plně důvěřuje, může řečí svého těla sdělit za dvě minuty víc než jiný za dvě hodiny s pomocí slov.

Divadlo formou vizualizace pocitů a snů za pomoci píle, schopností a možností dětí staví svoji jedinečnost vedle jedinečnosti druhých. Vespolečným záměrem herců i uměleckého vedení souboru je hledání vzájemného propojení mezi umělci i publikem prostřednictvím principů nonverbálního divadla. Divadlo vytváří pestrou mozaiku budoucího soužití všech se všemi. Proinkluzivní aktivita, jež z neslyšících dětí rodí odpovědné a nebojácné bytosti? Radost být při tom!

Petr KlariN Klár

ČÍM TĚŽŠÍ PŘEKÁŽKY, TÍM JE DIVADLO ZÁBAVNĚJŠÍ

Kmenový režisér jihočeského Malého divadla Janek Lesák dnes představí své pojetí školní nudy v představení Nuda. V pár odpovědích na otázky, které jsem mu poslal, ale stihl povyprávět i o tom, proč začal divadlo vůbec dělat i co ho na něm baví.

Nudil jste se ve škole?

Pronudil jsem se základkou i gymplem, kontinuálně asi tak 12 let. Zpětně nechápu, jak jsem to vydržel. Ale od té doby, co dělám divadlo, je to druhý extrém a začínám na tu tehdejší nudu s láskou vzpomínat. Tak možná proto jsme se o nudě rozhodli dělat inscenaci. Ze sentimentu.

Ted' se asi nenudíte – hrajete v kapele, umělecky vedete divadlo NoD a jste kmenovým režisérem Malého divadla pod Jihočeským divadlem. Trpíte tím, že ted' po covidové pauze chcete všechno zase rozjet a stihnout, co nešlo?

Během koroňáku jsme paradoxně měli víc práce než za normálního provozu, takže návrat k běžnému hraní je pro nás spíš úleva. Zatím jsme šikovní a daří se nám to bez hysterie. Ale je pravda, že diář na září a říjen vypadá tak děsivě, že jsme se s dramaturgyní Natálkou domluvili, že už o něm nebudeme mluvit. Nikdy. Září a říjen jsou tabu.

Když si vzpomenu, co jsem od vás viděl, nebo co znám aspoň z recenzí či doslechu, dalo by se říct, že se držíte tzv. coolness divadla? Řekl byste, že vás tento žánr zajímá?

Žádný coolness autory jsme nikdy neinscenovali. Jenom se snažíme dělat divadlo pro lidi, co běžně do divadla nechodí. Hledáme si témata a formy, co nejsou běžně k vidění, a největší odměna je, když za náma někdo přijde a řekne: tyjo, to jsem nevěděl, že divadlo vlastně může bejt super věc. Vyrůstal jsem v divadelní rodině a půlku dětství jsem strávil s mámou na zkouškách. Jenomže nikoho ze spolužáků divadlo nezajímalo a já si o tom neměl s kým povídat. Tak asi od té doby přemýšlím, jak jim ukázat, co mě na tom baví. Snažíme se být takový generátor nových diváků.

Možná i proto se ve vašich inscenacích objevují populární témata nebo témata z popkultury a silnou roli hraje humor, často dost drsný. Lze vůbec přemýšlet ve spojení s popkulturou o sentimentu, tragédii, lyrickém smutku apod.? Neláká vás tento směr?

Že je v něčem humor, hlasitý techno a kouřák v kontrastu, ještě přece neznamená, že to nemůže být sentimentální lyrika. Natúrou jsme asi spíš cynici, ale taky máme svý sentimentální chvílky. Umíme i dojáky. Jenom se snažíme divadlem moc nebrečet, spíš se jím konstruktivně bavit o nějakém tématu.

V Malém divadle stejně jako v NoDu spolupracujete výhradně s Natálií Preslovou. Prakticky u všech inscenací jste jako spoluautoři, nebo jste psán vy „a kol.“ Jak moc důležitá pro vaše projekty je? Neláká vás zkusit si být „autokratem“, jediným tvůrcem?

V žádném případě, bez Natálky divadlo dělat nebudu. Jsme dva, všechno je to naše společné dílo. Navíc Natálka je z nás ta chytřejší, já bych byl bez ní v háji.

Protože se Nuda obejde bez dialogů, představení se musí utáhnout zvukově a pohybově. Byl to původní záměr, nebo jste na text rezignovali až v průběhu zkoušení?

Byl to původní koncept. Nám přijde, že čím si dáváme těžší překážky, tím je to divadlo zábavnější. Na začátku Nudy jsme hercům řekli, že nesmí hodinu promluvit ani vstát ze židle a že téma je „nuda“. Na první dobrou to zní, že není s čím hrát, ve skutečnosti tak ale vzniklo krásný hrací pole pro loutkařiny, choreografie a klauniády.

Jak náročné bylo hledání herců, kteří něco takového dokážou?

My máme v Malém divadle samý skvělý herce, stačilo zjistit, kdo má čas zkoušet.

Dominik Melichar

19:00 Klicperovo divadlo

KOMUNIKOVAT, NIKOLI NÁSILNĚ KULTIVOVAT

**Odpovídá umělecký šéf Horáckého divadla v Jihlavě,
Michal Skočovský.**

**Kudy vedla Tvoje umělecká cesta od samotných počátků až do funkce
uměleckého šéfa Horáckého divadla Jihlava?**

Cesta byla poměrně dlouhá. Vzhledem k tomu, že jsem se pořádně setkal s divadlem až v sedmadvaceti letech, měl jsem příležitost projít si jednak dospíváním, které s uměním nijak nesouviselo, a prožít si mnohé životní zkušenosti a pracovní příležitosti, se kterými bych se dozajista nepotkal, kdyby moje cesta k divadlu byla přímá. Dodnes čerpám ve svém uměleckém snažení ze všech zkušeností. Počínaje sportem a konče výtvarnem, do kterého jsem nahlédl při svém pobytu v Londýně. Moje divadelní pouť vlastně začala až ve chvíli, kdy jsem nastoupil do ateliéru režie na JAMU. Teď s odstupem času se mi zdá, že mé angažmá v Jihlavě je souhra píle a náhody.

Jaká jsou specifika vedení této regionální scény?

Mám takový pocit, že všechny regionální scény se snaží o totéž. Vytvořit prostředí, v kterém můžou umělci svobodně tvořit, ohledávat široké pole témat a možná, pokud to nebude příliš silné tvrzení, komunikovat s divákem mnohem intenzivněji než je tomu v případě scén ve velkých centrech. Je tedy nutné, abychom hledali širokou škálu forem a zejména žánrového rozpětí a přitom se nepodbízeli publiku.

Jak bys charakterizoval základní směry, jimiž se ve své umělecké tvorbě vydáváte?

Tahle otázka by nejspíš měla být směřována na mé nejbližší spolupracovníky, dramaturga Jaroslava Čermáka ml. nebo na dramaturgyni Barboru Jandovou. Pokud, ale mám zareagovat a nějak to pojmenovat, řekl bych, že se snažíme objevovat osudy a bohatství dramatických příběhů, které nám vysočina nabízí. Reagujeme na současnost a ohledáváme obecně platné principy bytí vztahující se k obyvatelům našeho regionu.

Jak jihlavské publikum na změny v divadle zareagovalo?

Pokud hovoříme o změně dramaturgie, za mého šéfování v Jihlavě, troufám si tvrdit, že diváci reagují poměrně kladně. Jako kladné hodnotím všechny relevantní, souhlasné i nesouhlasné hlasy, které se k nám od diváků dostanou. Důležité je, aby diváci pochopili, že vše co děláme, myslíme vážně, že neděláme žádné schválnosti a rozhodně nechceme podceňovat jejich inteligenci nebo naopak dělat ze sebe intelektuální proroky. Toto intelektuální proroctví mi vždy připadá směšné.

Jakým způsobem své diváky kultivujete?

Dřív jsem míval pocit, že je nutné diváka kultivovat, dnes už to vidím jinak. Divák má právo jít do divadla a mít svůj názor na představení, které viděl. Může s ním souhlasit i nesouhlasit. Může se mu líbit a nelíbit. To je to, co jsme si vytyčili jako cíl. Vytvořit potřebu o divadle hovořit. Poodkrývat naše myšlenkové pochody při skladbě dramaturgického plánu. Jednoduše chceme s divákem komunikovat, nikoli ho nějak násilně kultivovat.

Jak se má hledat a oslovovat nový divák regionálního divadla?

Jeden z takových rysů mé dosavadní práce je, že se snažím v podstatě po celou moji divadelní dráhu hledat témata, která mohou rezonovat mezi mladými diváky. Nemyslím tím, že vybíráme tituly jen o mladých pro mladé, ale tituly zvažujeme s ohledem na ně.

Pod Tvým vedením do Jihlavy přibyla řada výrazných hereckých osobností. Podle jakého klíče si své spolupracovníky vybíráš a na co je lákáš?

Klíč je spíš intuitivní, než nějaká promyšlená kalkulace. A pokud hovoříme o tom, na co je lákám, tak bych spíš řekl, že jim nabízím džinu a pot.

Jak se Ti na Vysočině dýchá, žije a tvoří?

Jsem tu čtvrtým rokem a stále jsem pozitivně naladěný. Vysočina je podle mne velmi inspirativní místo.

Hodláš se v Jihlavě usadit natrvalo?

Jihlava se pro mě stala domovem. Chci tu zůstat, bydlet, a pokud vše půjde podle plánu, tak i založit rodinu.

Jak to vypadá s plánovaným, pandemií bohužel požraným festivalem dokumentárního divadla?

Já pevně doufám, že se nám podaří divadelní festival vyprodukovat. Bohužel byla situace nepříznivá a nám nezbylo než festival zrušit. Pevně doufám, že se nám co nejdříve podaří zasednout ke stolu a pohovořit o budoucnosti festivalu. Zatím je vše otevřené.

Jaká je nejbližší umělecká i osobní budoucnost Michala Skočovského?

Čeká mě, nebo lépe řečeno nás letní „Švejkovská“ štace, která by měla za příznivých podmínek končit až v Sarajevu. Takže mě čeká hodně práce a cestování.

Petr KlariN Klár

16:00 Studio Beseda

OSVOBODIT HRABALA OD MENZELA

Ústecké Činoherní studio dnes na festivalu představí koláž z textů Bohumila Hrabala Pábitelé. Jako stěžejní pro výslednou podobu inscenace tvůrci uvádějí rozsáhlou povídku *Bambini di Praga*, která byla na nejrůznějších českých scénách od konce 70. let uvedena už jedenáctkrát, a autobiografické *Dopisy Dubence*, které naopak ještě žádný soubor neinscenoval. „Ve skutečnosti jsou určitým východiskem pro naši textovou a jevištní koláž,“ reaguje režisér a umělecký šéf divadla David Šiktanc na otázku, zda jsou tedy průkopníky. V následujícím rozhovoru přibližuje nejen pozadí příprav Pábitelů, ale i budoucnost divadla.

Pábitele jste koncipovali jako open air představení a v rodném Ústí n. L. je uvádíte na Koupališti. Na festivalu je ale diváci uvidí v prostoru Studia Beseda. V Hradci není koupaliště?

Vzhledem k tomu, že jsem v Hradci hostoval, tak samozřejmě místní koupaliště (a stejně tak i četné písáky) dobře znám... Pábitelé sice měli premiéru na koupališti, ale v průběhu sezóny je uvádíme v divadle – festival proto pracoval se dvěma variantami a vybral si nakonec tu vnitřní.

Proč jste si z rozsáhlého Hrabalova díla vybrali právě *Bambini di Praga*, resp. *Dopisy Dubence* jako páteřní texty pro inscenační koláž?

Textů, které se do inscenace propsaly, je mnohem víc než zmíněné dva... Tyto vytváří určité dvě linie, které se postupně rozvíjí. Ale především jsem se procházel Hrabalovými knihami, které jsem měl v průběhu loňské jarní celostátní karantény k dispozici, a z nich dával dohromady výslednou koláž.

V čem lze nalézt styčné plochy mezi fikcí o partě falešných pojišťováků a vlastním Hrabalovým životem?

Naším cílem nebylo nacházet styčné body, šlo nám o střetávání a vzájemné ovlivňování – zjednodušeně řečeno – hlučnějších a tišších momentů Hrabalových textů.

Vedle literatury je Hrabalova tvorba známá zejména z filmů, některé jsou možná i slavnější než předlohy. Je těžké je při práci, zejména asi té herecké, odmyslet, nebo naopak přiznáváte inspiraci?

Jednou z mých hlavních motivací bylo osvobodit Hrabalovy texty – alespoň na chvíli – od Menzelových filmových interpretací, které mi často přijdou velmi nepřesné. Pokusím se vysvětlit proč, protože je mi jasné, že tento hlas, který nebývá příliš slyšet, může působit arogantně. Jiří Menzel v mých očích vše vykresloval jako idylu, což je žánr, který k některým, zdůrazňuji jen některým, Hrabalovým textům samozřejmě patří, ale není možné jej používat jako univerzální interpretační klíč. Onu idylu v naší inscenaci zastupuje právě raná próza *Bambini di Praga*, do níž jsme vstupovali pozdními texty, které slouží jednak jako určitý kontrast a zároveň zpřítomňují, alespoň v to doufám, vrstevnatost a poezii celého Hrabalova díla.

Jaká teď bude budoucnost Činoherního studia? Jaké novinky chystáte? Jaké máte plány do další sezóny?

Chystáme toho spoustu, protože příští sezóna bude jubilejní padesátá. Plán premiér chceme nejprve prezentovat vlastním divákům, proto nebudu zcela konkrétní: můžu ale prozradit, že prolog a epilog sezóny obstarají někdejší umělečtí šéfové divadla David Czesany a Filip Nuckolls a dalšími hosty budou Josef Doležal a Ivan Buraj. Zároveň představíme novou vizuální identitu divadla – a ve spolupráci s nakladatelstvím Větrné mlýny vydáme knihu o historii divadla.

Dominik Melichar

17:30 Městská hudební síň – Rytířský sál

VŠICHNI SEDÍME U JEDNOHO STOLU

Vendula Tomšů vystudovala scénografii na Katedře alternativního a loutkového divadla na DAMU. Je součástí skupiny 8lidí, která vznikla spojením režisérů, dramaturgů a scénografů jednoho ročníku DAMU. Jako výtvarnice vytvořila například knihu *Omalovánky pro všechny generace*. Na festival přijíždí s performance *Pět knih*, která vznikla na KALD DAMU a je součástí programu *Nová krev pod organizací Nové sítě*.

Jak vznikl nápad pro performance *Pět knih*?

Na začátku byla jen myšlenka, že s lanem spolu chceme udělat představení, protože jsme tušili, že by nás mohla zajímat podobná témata. Jediné, co jsme věděli, že chceme dělat pro menší počet diváků, protože ta blízkost nás lákala. Dávali jsme si navzájem knižní tipy, povídali si o tom, co nás baví, až se postupně začalo krystalizovat téma. Asi nejdůležitějším inspiračním zdrojem byla kniha Davida Abrama *Procitnutí do živého světa*. Celý proces trval asi dva roky, byl hodně důkladný, aby vše do nejmenšího detailu sedělo. Takže vše bylo otázka času, což je vlastně nakonec i téma *Pěti knih*.

Jaké výhody vidíte v intimním prostoru hraní pro minimální počet diváků?

Mě divadlo pro malý počet diváků zajímá už dlouho, před *Pěti knihami* jsem měla performance pro jednoho diváka *Veduty* a chtěla jsem na to nějak navázat. Moc mě baví ta blízkost, všichni sedíme u jednoho stolu a vidíme si do očí, můžeme na sebe reagovat úsměvy. To je pro mě moc cenné.

Jaká byla tvoje oblíbená kniha, když jsi byla malá?

Měla jsem moc ráda atlasy a encyklopedie, hrozně mě bavily všechny různorodé obrázky, které obsahovaly.

Alexandra Ratajová

10:00 Ronja, dcera loupežníka, Divadlo Drak; 16:00 Hodina modrých slonů, Šapitó Divadla Drak; 17:00 Řeka, plenér před Divadlem Drak

DAMÚZA NEHIBERNUJE

Studio Damúza cílí zejména na mladší, až nejmladší diváky letos na Regiony přivezlo hned tři inscenace: lindgrenovskou klasiku Ronja, dcera loupežníka, příběh o zapomenutých hračkách Hodina modrých slonů (režie Anežka Berčíková, dále AB) a návštěvu vodního světa v inscenaci Řeka (režie Štěpán Gajdoš, ŠG). Ředitelkou Damúzy je Zuzana Cajtlerová, která cíle studia shrnula a naznačila i jeho budoucnost.

Zuzano, zaujalo mě docela přesné určování věku, pro který inscenace své produkce doporučujete. Konkrétně u Hodiny modrých slonů, resp. Řeky, resp. Ronji, dcery loupežníka jde o věk 5, 2 a 8 let, ostatními inscenacemi repertoáru ale zdařile pokrýváte každý rok života dítěte. Spolupracujete s nějakými odborníky, specialisty apod., kteří například doporučují, že to či ono už není pro roční, ale dvouleté, ne pro tříleté, ale čtyřleté dítě atd.?

ZC Věková kategorie u každé inscenace je samozřejmě spíše orientační, protože každý dětský divák je jiný. Při jejím určování vycházíme z našich mnohaletých zkušeností s tvorbou pro dětské publikum. Zároveň věk někdy upravujeme po prvních reprízách, kdy pozorujeme reakce a ptáme se na ně i děti a rodičů, pokud se ukáže, že je třeba kategorii mírně posunout.

Po vynucené pauze už zase můžete hrát. Vynutila si pauza nějaké dramatické změny ve fungování studia? Personální změny, provozní změny atp.?

ZC Díky covidové finanční podpoře ze strany MHMP a MK ČR se nám povedlo zachovat základní funkčnost naší produkční jednotky a díky online aktivitám a zkoušení nových inscenací jsme neupadli do úplné hibernace. Žádné zcela dramatické změny tak naštěstí nebyly nutné a můžeme se po pauze vrátit v plné síle do hraní.

Jaká teď bude budoucnost Damúzy? Jaké novinky chystáte? Jaké máte plány do další sezóny?

ZC Plánujeme rozšiřovat naše aktivity v žánru Theatre for Early Years, tedy divadla pro ty úplně nejmenší diváky od 10 měsíců do 3 let. Na podzim tak vznikne další inscenace pro batolata, tentokrát v mezinárodní spolupráci. Inspirativní počiny z evropské scény divadla pro nejmenší přivezeme na náš pražský festival KUK. Zároveň v září spustíme ve zkušebním provozu stále pravidelné hraní čistě pro batolata v novém prostoru v Truhlářské ulici v Praze. Novou inscenaci ale klasicky chystáme i pro starší děti a čeká nás i premiéra pro dospělé – andersenovská inscenace HANS souboru FeketeSeretlek.

Anežko, máte doma spoustu hraček, které už ani nevíte, že máte? Jak vás napadlo udělat inscenaci právě o takových hračkách?

AB Upřímně, ke knižní předloze jsem se dostala původně úplně náhodou přes knihovni výprodej, a to spíš kvůli ilustracím od Květy Pacovské. Až při čtení mi došlo, že je to text, který má skvělé divadelní obrazy a jazyk, který dětem není nesrozumitelný, ale zároveň je velmi obrazový a poetický i pro staršího diváka. Nejdřív jsem to chtěla dělat o dospívání a ztrátě dětské naivity, ale léte před začátkem zkoušení jsme si na jedné schůzce se scénografkou Reginou Bázlovou najednou řekly, že bychom to vlastně chtěly dělat o environmentální tematice, že to v tom textu je. A nakonec z toho nevzniklo jasné hlavní téma, ale ve spoustě obrazů, třeba v záplavě malých zaměnitelných Kinder figurek – které jsou mimochodem ze sbírky z mého a bratrova dětství

– pořád prosvítá nějaká svízel se spotřebností věcí a s konzumem. Je tam vlastně druhý zrcadlový svět, který se postupně plní odpadem, zapomenutými hračkami, které ale začínají žít vlastním životem. My doma takový stínový svět zapomenutých a nedoceněných věcí a hraček rozhodně máme a vlastně se občas trochu stydím, že jsem jako malá toužila po každé hlouposti a pak na ni obratem zase zapomněla. Tak se možná skrz tuhle inscenaci snažím trochu vykoupit a hledat, jak těm věcem dávat nový smysl jak v poselství toho příběhu, tak doslova fyzicky.

Hodina modrých slonů je, zdá se, vaše první autorská inscenace; pracujete na dalších dětských věcech nebo chystáte i něco pro dospělé diváky?

AB V současné době, zvláště při momentální pandemické situaci, se divadlu prakticky nevěnuji, mám teď zaměstnání mimo umění a bokem se věnuji spíš aktivismu – ne náhodou environmentálnímu. Možná se to nezdá, ale vlastně myslím, že aktivismus má k divadlu velmi blízko, jsou to vlastně performance ve veřejném prostoru. Loni jsem například spolu s dalším divadelníkem pomáhala plánovat a připravovat demonstraci k zasedání uhelné komise. Došlo mi, že to je vlastně ryzejší politické divadlo, než se dá dělat v jakékoliv kamenné budově, kam se na vás nejspíš přijdou podívat jen lidé, kteří už s vámi stejně souhlasí. To mi přijde lákavé i na divadle pro děti, kam děti obvykle nepřicházejí už zatížené a zavřené do vlastní názorové ohrádky. Myslím, že je tak spíš možné jim rozšířit obzory. No, ale ten současný aktivismus je přece jenom spíš divadlo pro dospělé, tak těžko říct, kde skončím.

Štěpáne, jak jste se dostal pod křídla Damúzy?

ŠG Řeka je moje druhá spolupráce s Damúzou. První byla na projektu Maryša LIVE, ten vznikl na základě open callu, který Damúza každý rok vypisuje pro studenty DAMU. Nějakou dobu na tomě pak oslovili, jestli bych nechtěl udělat nějakou pohádku.

Jak vás napadlo zabývat se řekou? Má inscenace i jistý environmentální rozměr? Směřuje k edukaci v ochraně přírody například?

ŠG Prvotní inspirací byl takový nádherný komiks o řece, ten jsem při hledání tématu vzal v jednom knihkupectví do rukou, prolistoval a bylo jasno. Chtěli jsme, aby bylo představení takovým zastavením u řeky, zpomalením, uvědoměním si, kolik se toho kolem nás děje. Ukázkou toho, jaký můžeme mít k přírodě vztah. Nechtěli jsme ji úplně zatížit environmentálními otázkami, ale myslím, že jsou v Řece tak nějak – od přírody – obsaženy.

Dominik Melichar

PONDĚLÍ 21/6/2021

10.00	Hlavní scéna Divadla Drak	RONJA, DCERA LOUPEŽNÍKA RONIA, THE ROBBER'S DAUGHTER	110 min Studio Damúza Praha
14.00	Čtyřka	TEMNÁ KAVÁRNA DARK CAFE	420 min Tyfloservis celá ČR
15.00	Studio Divadla Drak	NUDA! BORING!	50 min Malé divadlo/Jihočeské divadlo České Budějovice
15.00	Divadelní stan	TŘI MALÁ PRASÁTKA THREE SMALL PIGS	45 min Divadlo Toymachine celá ČR
15.00	Žižkovy sady – PROSTOR PRO POINT	RODINA V POHODĚ FAMILY IN POHODA	90 min PROSTOR PRO Hradec Králové
15.30	Letní scéna	HLOUPÝ HONZA SILLY HONZA	40 min Loutkové divadlo Kozlíček Hradec Králové
16.00	Studio Beseda	PĀBITELE POLYMATHS	90 min Činoherní studio Ústí nad Labem Ústí nad Labem
16.00	Šapitó Divadla Drak	HODINA MODRÝCH SLONŮ HOUR OF THE BLUE ELEPHANTS	35 min Studio Damúza Praha
16.00	Městská hudební síň	DIVADLO BEZE SLOV THEATRE WITHOUT WORDS	60 min Divadlo beze slov Hradec Králové
17.00	Plenér před Divadlem Drak	ŘEKA THE RIVER	30 min Studio Damúza Praha
17.00	Žižkovy sady	DOBRODRUŽSTVÍ TYGRA LIŠKY A PSA THE ADVENTURES OF THE TIGER LIŠKA AND PES	120 min Dalibor Ludvík Hradec Králové
17.30	Městská hudební síň – Rytířský sál	PĚT KNIH FIVE BOOKS	30 min Ian Mikyska, Vendula Tomšů Praha
18.00	Šapitó Divadla Drak	DRAČÍ ANIMAČNÍ HERNA A TROJHLAS DRAK THEATRE'S ANIMATION PLAY ROOM AND THREE VOICES EXHIBITION	90 min Divadlo Drak Hradec Králové
18.00	Malé náměstí	ROK PRASETE YEAR OF THE PIG	55 min Waxwing Theatre Jižní Čechy
19.00	Hlavní scéna Klicperova divadla	MARTINŮ – ČESKÁ RAPSODIE BOHUSLAVOVA MARTINŮ – A CZECH RHAPSODY CELEBRATING BOHUSLAV	160 min Horácké divadlo Jihlava Jihlava
19.30	Divadelní stan	THIS IS NOT A LOVE SONG THIS IS NOT A LOVE SONG	90 min Ufftenživot Praha
20.00	Šapitó Divadla Drak	MADEBYTHEFIRE, SEBEVRÁNY MADEBYTHEFIRE, SEBEVRÁNY	120 min koncert
21.00	Hudební stan	M'ALONE M'ALONE	45 min koncert
21.00	Nové Adalbertinum – dvorana	NA ÚTĚKU ON THE RUN	105 min ADIVADLO Havlíčkův Brod
21.00	Jižní terasy	ŠKOLNÍ VÝLET SCHOOL TRIP	30 min Václav Bartoš Hradec Králové
22.00	Studio Beseda	PŘECHÁZENÍ CROSSING	75 min Squadra Sua Praha
22.00	Letní scéna	JAZZ POLICE JAZZ POLICE	90 min koncert
22.00	Hudební stan	THE VALENTINES THE VALENTINES	45 min koncert
22.15	Městská hudební síň	PROROCTVÍ THE PROPHECY	50 min TABULA RASA Praha
22.15	Atrium Radnice	JIDÁŠ JUDAS	90 min OLDstars Praha
23.00	Městská hudební síň – kostel	SHOWCASE GENOT CENTER SHOWCASE GENOT CENTER	180 min koncert
23.00	Hudební stan	Š.M.A.K. Š.M.A.K.	60 min DJ set

Partneři

Pořadatelé

